KLIIMAMINISTEERIUM

Foto: Mart Kiis

Looduse taastamise valdkonna arengutest

Mart Kiis
Saaremaa, juuli 2026

Millest täna räägin?

- Poliitiline kontekst.
- Looduse taastamise kava koostamine.
- Väljakutsed ja võimalused.

Foto: Mart Kiis

Ajalooline poliitiline kokkulepe looduse heaks – aastaks 2050 peavad taastamismeetmed olema ellu viidud kõikidel taastamist vajavatel ökosüsteemidel.

Eestil on juba pikaajalised kogemused taastamisega erinevates ökosüsteemides, mis on meie eelis.

Foto: Mart Kiis

Laiemad eesmärgid

- elurikaste ja vastupanuvõimeliste ökosüsteemide pikaajaline ja püsiv taastumine;
- kliimamuutuste leevendamist, kliimamuutustega kohanemist ja maa degradeerumise neutraalsust puudutavate EL üld-eesmärkide saavutamine;
- toiduga kindlustatuse suurendamine.

Foto: Mart Kiis

Looduse seisundi parandamise eesmärgid

Taastamismeetmed kaitstavate liikide ja elupaikade soodsa seisundi saavutamiseks

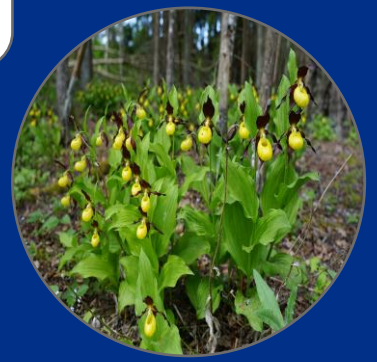

Kaitstavate mereelupaikade taastamine

Metsalinnustiku indeks ja kuus indikaatorit (seisev surnud puit, lamapuit jne)

Linna rohealade ja puude võrastiku liituse vähenemise pidurdamine ja kasvusuundumus 2030+

Põllulinnustiku indeks ja kaks indikaatorit; kuivendatud turvasmuldadega põllumajandusmaa taastamine

Veekogude seisundi parandamine, jõgede sidususe ja ühenduvuse parandamine

Tolmeldaja-populatsioonide taastamine

Fotod: Mart Kiis

2024 suvi

Lepiti kokku ühtses looduse taastamise raamistikus ning avaldati looduse taastamise määrus

2024-2026

Looduse taastamise kava ettevalmistus liikmesriikides

01.09.2026

Riikliku looduse taastamise kava eelnõu esitamine Komisjonile, detailne käsitlus kuni 2032, strateegiline vaade kuni 2050.

01.03.2027

Komisjon annab tagasiside looduse taastamise kava eelnõule.

01.09.2027

Looduse taastamise kava lõppversiooni esitamine Komisjonile.

Kava koostamist juhib Kliimaministeerium koos partneritega.

Eesmärgid ja nende täitmiseks vajalikud tegevused/meetmed; detailsem käsitlus aastani 2032, strateegiline ülevaade aastani 2050.

Kirjeldame sotsiaal-majanduslikud mõjud, kaasneva kasu ja rahastusvajadused; samuti teadmiste lüngad, seirevajadused, seosed teiste poliitikatega jm.

Info: https://kliimaministeerium.ee/elurikkus-keskkonnakaitse/looduse-taastamise-kava-koostamine

Foto: Mart Kiis

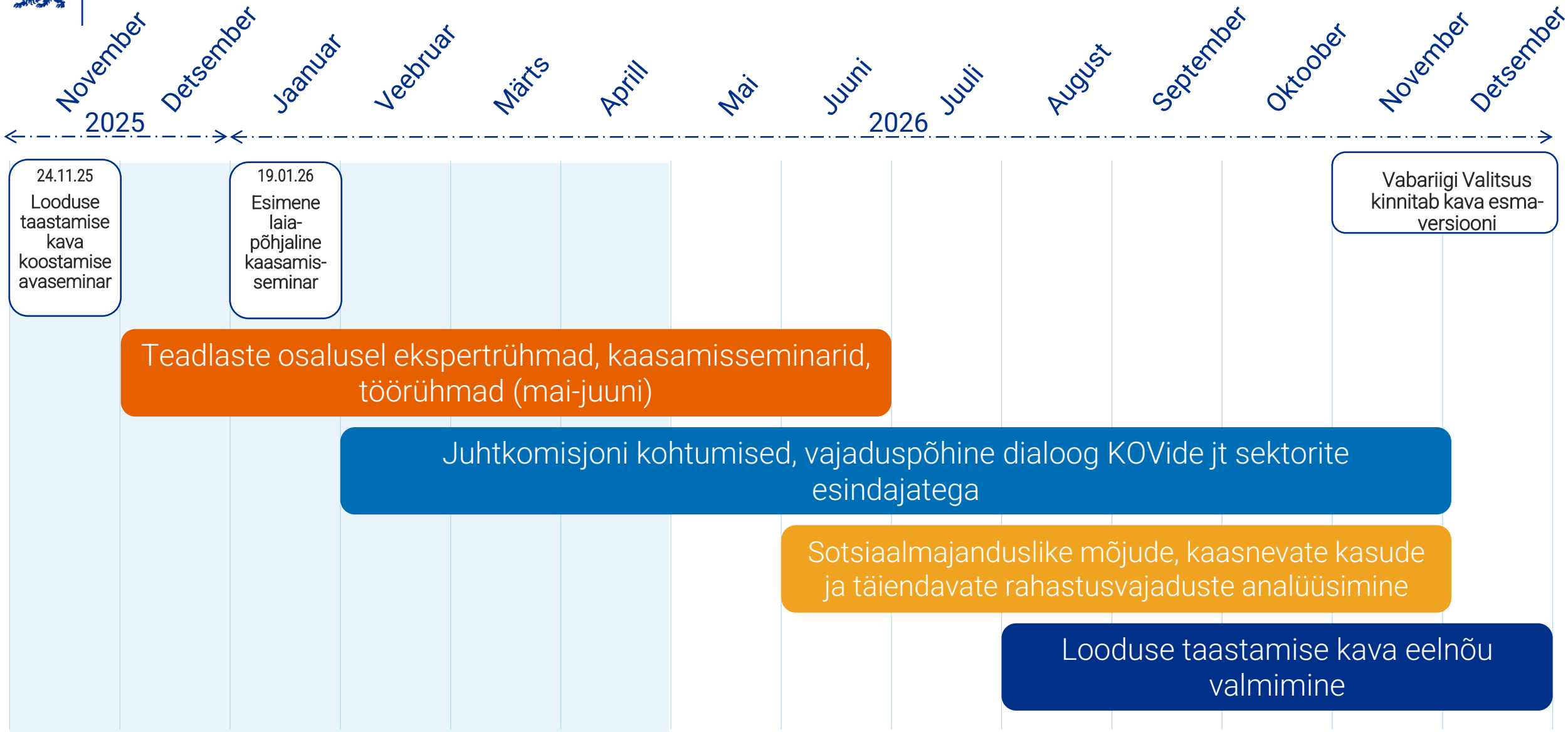
November
Detsember
Jaanuar
Veebruar
Märts
Aprill
Mai
Juuni
Juuli
August
September
Oktoober
November
Detsember
2025
2026
24.11.25
Looduse taastamise kava koostamise avaseminar
19.01.26
Esimene laia-põhjaline kaasamis-seminar
Vabariigi Valitsus kinnitab kava esma-versiooni
Teadlaste osalusel ekspertrühmad, kaasamisseminarid, töörühmad (mai-juuni)
Juhtkomisjoni kohtumised, vajaduspõhine dialoog KOVide jt sektorite esindajatega
Sotsiaalmajanduslike mõjude, kaasnevate kasude ja täiendavate rahastusvajaduste analüüsimine
Looduse taastamise kava eelnõu valmimine

Vabariigi Valitsuse mandaat kava koostamiseks

- Koostame Eestile **mõistliku ja teostatava** looduse taastamise kava, mille pikaajaline siht on liikuda Eesti looduse hea seisundi saavutamise suunas;
- **Väldime põhjendamatute täiendavate riigisiseste kohustuste võtmist**;
- Eesmärkide seadmisel võtame arvesse juba tehtud taastamistegevusi;
- Riigile jäetakse paindlikkus valida ajas ja ruumis kõige tõhusamad lahendused;
- **Arvestame riigi huvide ja julgeolekuga**, sealhulgas toidujulgeoleku, energiajulgeoleku, riigikaitseliste vajaduste ning Eesti majanduse konkurentsivõime säilitamisega.

Foto: Mart Kiis

- Eesmärkide ja meetmete seadmisel tagatakse proportsionaalsus ja õiglane koormus;
- **Väldime ebaproportsionaalseid või kaudseid piiranguid maaomanikele, maakasutajatele ja ettevõtjatele**;
- **Arvestame regionaalse ja sotsiaalse mõõtmega**, sealhulgas mõjude jaotumisega eri piirkondade, huvigruppide ja kohalike omavalitsuste vahel ning kohalike omavalitsuste vajaduste ja võimalustega;
- Kava koostatakse eelarvelisi võimalusi arvestades, kavandades tegevused etapiviisiliselt ja **realistliku rahastusraamistikuga** viisil, mis ei sea ohtu teiste riigi põhifunktsioonide rahastamist.

Foto: Mart Kiis

Väljakutsed ja võimalused

Taastamine maastiku üleselt ja senisest laiem käsitlus – selgitustöö!

Kohalike omavalitsuste ja kogukondade roll taastamistööde kavandamisel ja teostamisel.

Kuidas finantseerida? MFF 2028-2034!

Foto: Mart Kiis

Väljakutsed ja võimalused

LIFE SNAP RESTore2CONNECT – 32 mln eur järgmiseks kümneks aastaks.

Elurikkuse ühikute (*nature credits)* välja töötamine lähiaastatel – maaomanike toetamine kestlikuma maakasutuse suunas.

Taastamine kriisikindluse ja julgeoleku suurendamiseks.

Foto: Mart Kiis

KLIIMAMINISTEERIUM

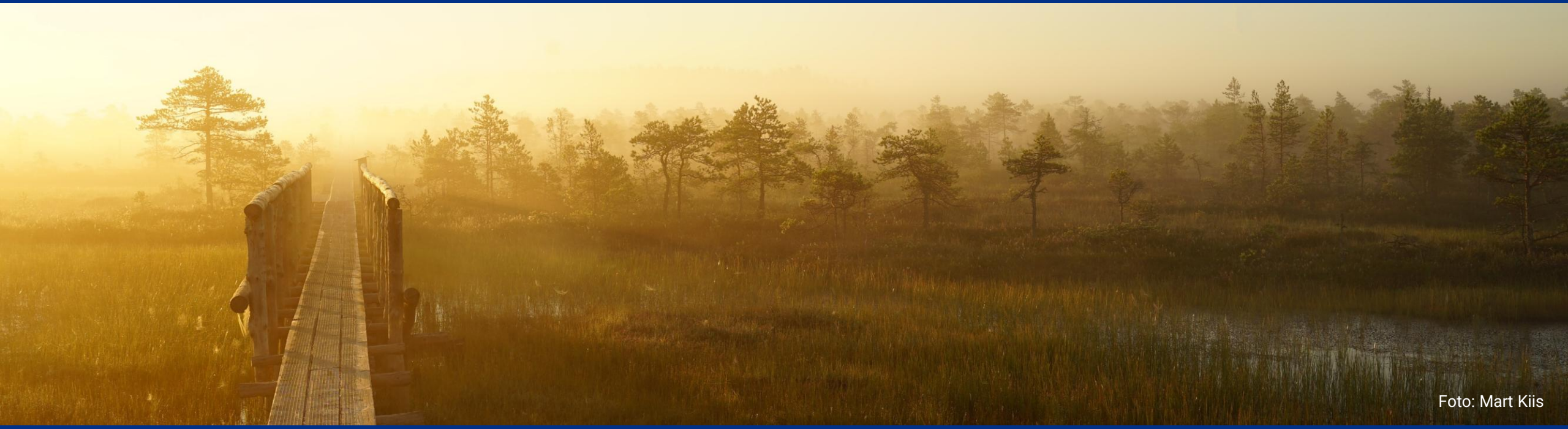

Foto: Mart Kiis

Aitäh!

mart.kiis@kliimaministeerium.ee